

7.2 Obrazová příloha

Obr. 1: Naložování koní k přepravě po moři.

Zdroj: National Museum of Health and Medicine, CC BY 2.0.

Obr. 2: Nakládání muly do přepravního vlakového vagonu. Mobilizovaná švýcarská armáda v letech první světové války.

Zdroj: Swiss Federal Archives, CC-BY-SA 3.0/CH.

Obr. 3: Typický šestispřežní způsob přepravy polních děl. Britské osmnáctiliberní dělo, západní fronta roku 1918. Zdroj: National Library of Scotland, public domain.

Obr. 4: Polní dělostřelectvo armády Spojených států amerických ve Francii v letech 1917–1918. Typický šestispřežní způsob přepravy polních děl. Zdroj: U.S. Army Heritage Collection OnLine, public domain.

Obr. 5: Dělostřelectvo při přesunu. Australský oddíl dělostřelectva u Pozières při bitvě na Sommě v létě 1916, západní fronta.

Zdroj: National Library of Scotland, public domain.

Obr. 6: Šestispřeží britského jízdního dělostřelectva přepravující třináctiliberní dělo. Západní fronta, červen 1918.

Zdroj: Imperial War Museums, public domain.

Obr. 7: Tah do kopce byl často pro koně velmi vysilující. Francouzské polní dělostřelectvo v blízkosti bitvy na Sommě, západní fronta roku 1916.
Zdroj: Collier's Photographic History of the European War, New York 1916 / Firstworldwar.com, public domain.

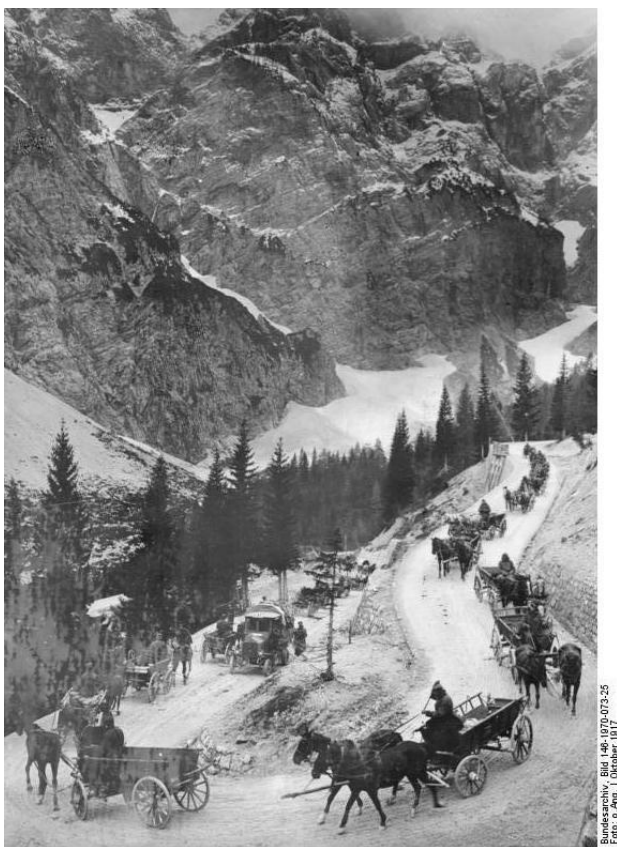
Obr. 8: Obtíže při přemísťování děl v rozbláceném terénu. V takovém případě bylo často třeba do tahu zapojit vojáky. Rakousko-uherská armáda na východní frontě v roce 1914. Zdroj: VÚA-VHA Praha, fotoarchiv.

Obr. 9: Těžké polní dělo, britské šedesátiliberní, tažené dvanáctispřežím a k tomu desítkou vojáků. Britská armáda v bitvě na Sommě na západní frontě, říjen 1916. Zdroj: Imperial War Museums, public domain.

Obr. 10: Při nedostatku koní musela být v některých případech děla tažena výhradně vojáky. Britská 15cm houfnice, britská armáda u Pozières v bitvě na Sommě na západní frontě, září 1916. Zdroj: Imperial War Museums, public domain.

Obr. 11: Zásobovací kolona dopravující vojenský materiál ve vysokohorských podmínkách. Německá či rakousko-uherská armáda v tzv. dvanácté bitvě na Soči (průlom u Kobaridu), říjen 1917, italská fronta. Zdroj: Bundesarchiv, CC-BY-SA.

Obr. 12: Ve větší vzdálenosti od fronty se uplatnily i koňské úzkokolejné dráhy. Rakousko-uherská armáda na východní frontě. Zdroj: VÚA-VHA Praha, fotoarchiv.

Obr. 13: Vozíky se zásobami, z důvodu nedostatku koní tažené psy. Poměrně běžný výjev v rakousko-uherské armádě. Zásobovací oddíl rakousko-uherské armády. Zdroj: VÚA-VHA Praha, fotoarchiv.

Obr. 14: Kulometný vozík tažený psy, belgická armáda. Zapřahování psů do malého nákladu bylo v belgické armádě běžné. Zdroj: W. E. Mason, Dogs of All Nations, San Francisco 1915, s. 105 / Wikimedia Commons, public domain.

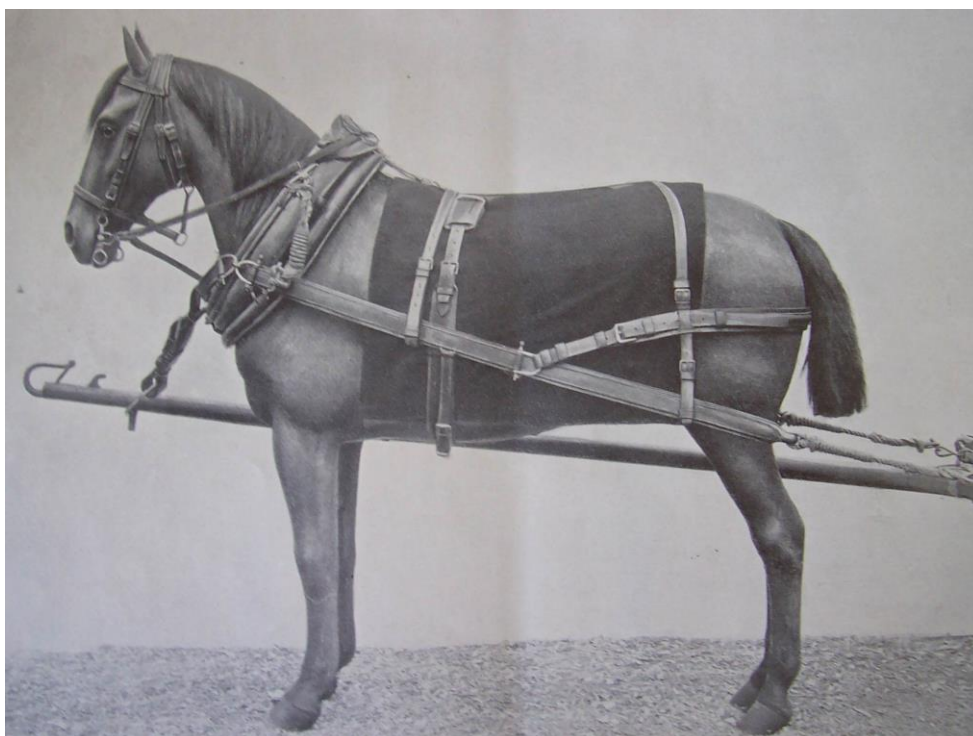
Obr. 15: Armády chudších zemí musely z důvodu nedostatku koní k přepravě děl využít tažné voly. Zde bulharské dělostřelectvo.

Zdroj: Jiří Kozák, Praha. Fotoalbum pplk. Jaroslava Kozáka.

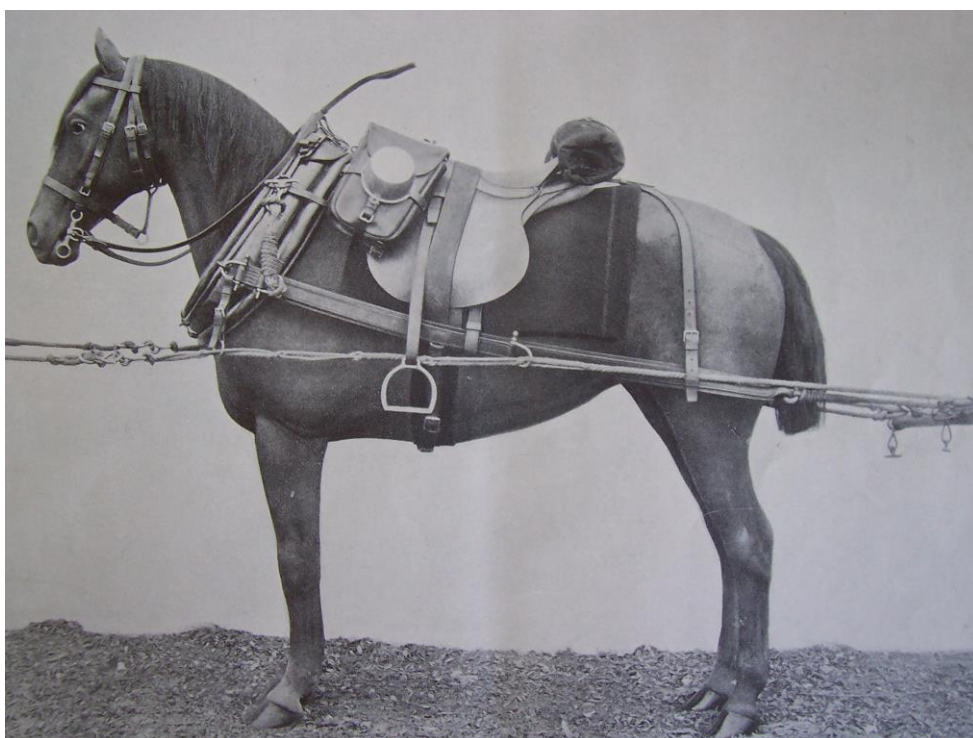
Obr. 16: Na menší náklad byli zapřahováni i drobní osli. Zde proviantní kolona rakousko-uherské armády na italské frontě na řece Soči.

Zdroj: VÚA-VHA Praha, fotoarchiv.

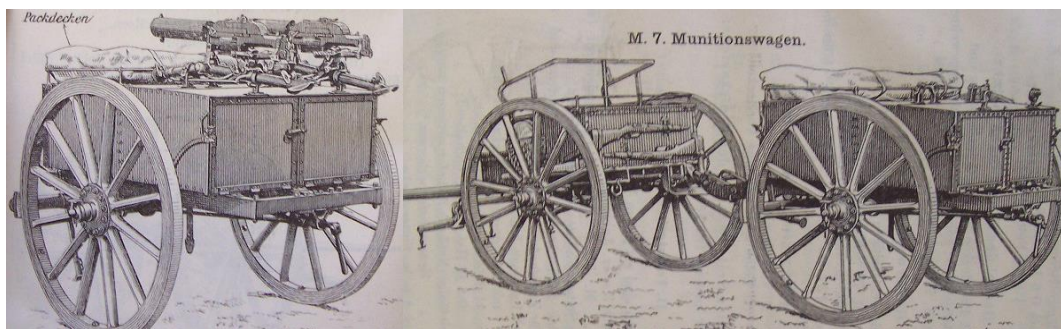
Obr. 17: Zapřažení tažného koně ve vozatajském dvouspřeží, bez sedla a se zimní dekou, podle předpisů rakousko-uherské armády.

Zdroj: VÚA-VHA Praha, fond Rakouské předpisy. C-2. Trainunterricht. Figurenheft zum I. und II. Teil, Vídeň 1904.

Obr. 18: Zapřažení tažného koně uprostřed vozatajského šestispřeží, se sedlem a letní dekou, podle předpisů rakousko-uherské armády.

Zdroj: VÚA-VHA Praha, fond Rakouské předpisy. C-2. Trainunterricht. Figurenheft zum I. und II. Teil, Vídeň 1904.

Obr. 19: Koňmi tažené muniční vozíky kulometných oddílů, rakousko-uherská armáda. Zdroj: VÚA-VHA Praha, fond Rakouské předpisy. C-10, b. Vorschrift über Packung und Beschriftung für die Kavallerie-Maschinengewehrabteilungen, Vídeň 1909.

Obr. 20: Nejnovější typ hipomobilního lůžkového vozu pro raněné (k roku 1904), rakousko-uherská armáda. Zdroj: VÚA-VHA Praha, fond Rakouské předpisy. C-2. Trainunterricht. Figurenheft zum I. und II. Teil, Vídeň 1904.

Obr. 21: Nákladní mula. Mobilizovaná švýcarská armáda v letech první světové války. Zdroj: Swiss Federal Archives, CC-BY-SA 3.0/CH.

Obr. 22: Nákladní kůň nesoucí rozložený kulomet. Kulometný oddíl německé armády na srbské frontě v roce 1915. Zdroj: VÚA-VHA Praha, fotoarchiv.

Obr. 23: Nákladní koně dopravující stravu vojákům v zákopech. Rakousko-uherská armáda na východní frontě v oblasti Berežany v Haliči. Zdroj: VÚA-VHA Praha, fotoarchiv.

Obr. 24: Nákladní koně přepravující jednotlivé dělostřelecké granáty. Britská armáda u Ypres na západní frontě, srpen 1917. V rozbahněném terénu byl toto na některých úsecích často jediný způsob, jak munici dělostřeleckým bateriím dopravit.
Zdroj: Imperial War Museums, public domain.

Obr. 25: Nákladní mula s provizorní plynovou maskou. Rakousko-uherská armáda na italské frontě, rok 1917.
Zdroj: VÚA-VHA Praha, fotoarchiv.

Obr. 26: Nákladní koně dopravující v horských podmínkách balíky sena ke zkrmení. Rakousko-uherská armáda v Karpatech na východní frontě. Zdroj: VÚA-VHA Praha, fotoarchiv.

Obr. 27: Nákladní velbloudi přepravující kanystry s vodou. Britská armáda v Palestině, rok 1918. Zdroj: Imperial War Museums, public domain.

Obr. 28: Nosítka pro přepravu raněných nesená dvěma koňmi. Britská armáda na soluňské frontě, rok 1915.

Zdroj: National Museum of Health and Medicine, CC BY 2.0.

Obr. 29: Improvizované sáně pro přepravu raněných. Mobilizovaná švýcarská armáda v letech první světové války.

Zdroj: Swiss Federal Archives, CC-BY-SA 3.0/CH.

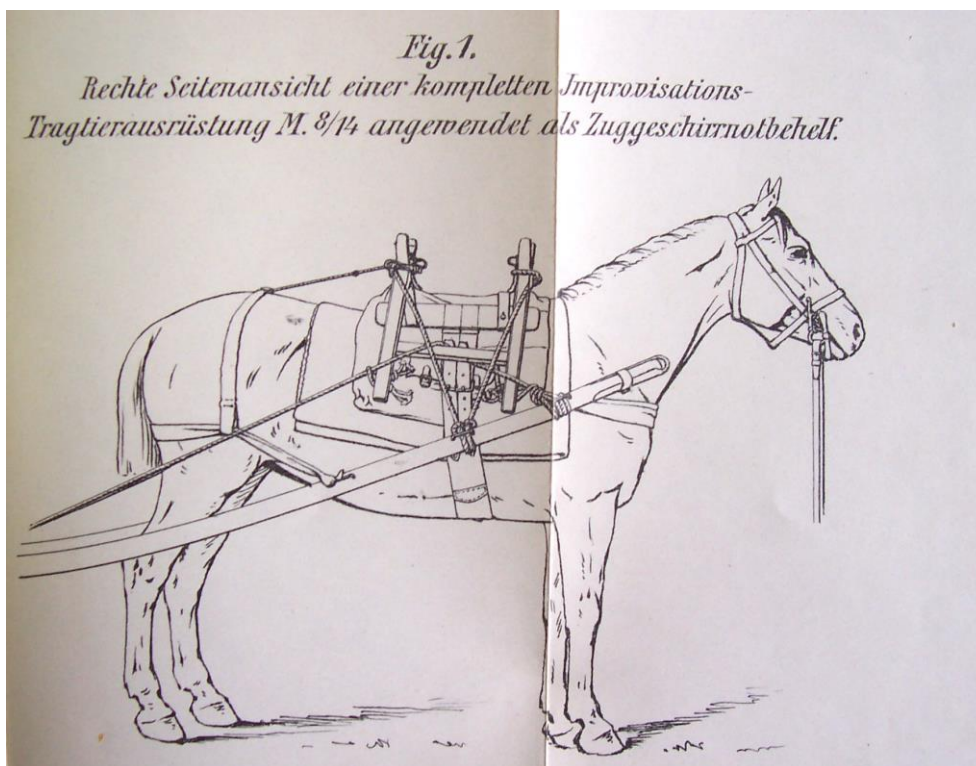
Obr. 30: Britský oddíl kavalerie 2nd Dragoons (Royal Scots Greys) v týlu na západní frontě. Zdroj: National Library of Scotland, public domain.

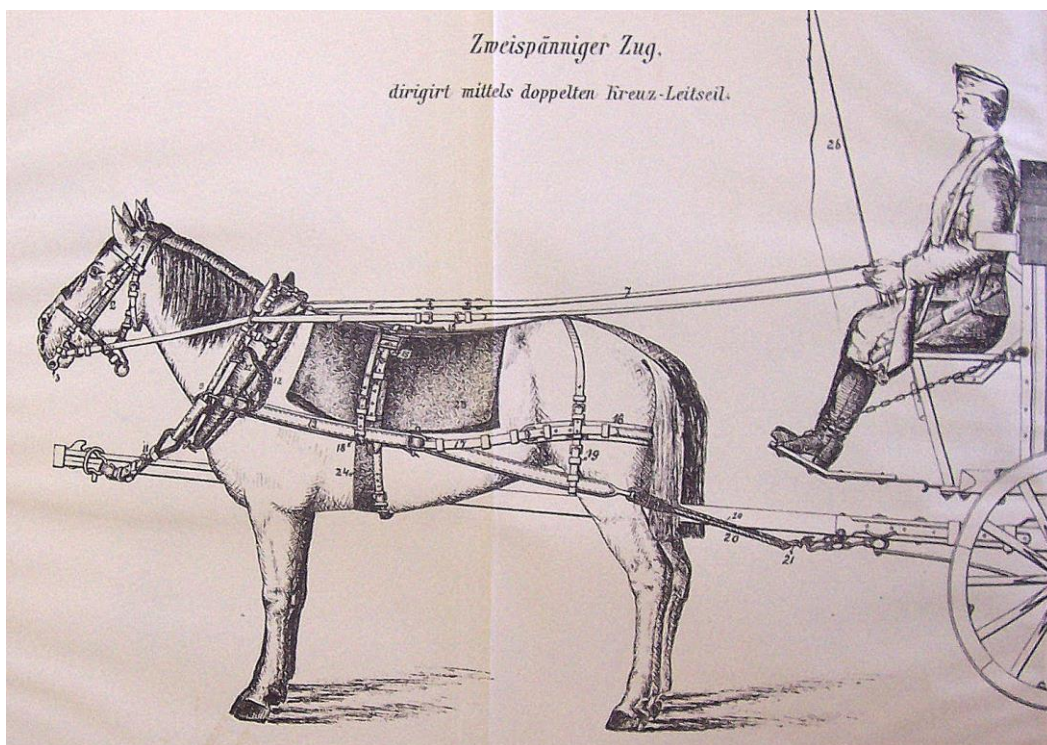
Obr. 31: Velbloudí jízdní oddíl osmanské armády v Palestině, rok 1915. Zdroj: United States Library of Congress, public domain.

Obr. 32: Natírání bílých koní barvou za účelem snížení jejich viditelnosti v poli. Rakousko-uherská armáda v Korutanech na italské frontě.
Zdroj: Jiří Kozák, Praha. Fotoalbum pplk. Jaroslava Kozáka.

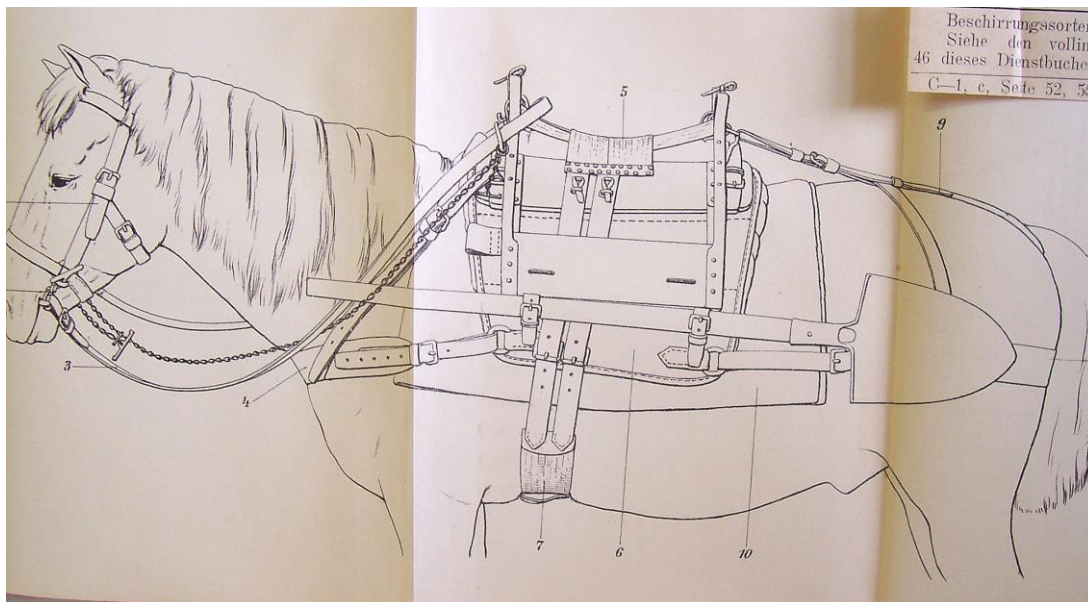
Obr. 33: Provizorní tažné zařízení určené pro případ nedostatku postrojů, z předpisů rakousko-uherské armády. Zdroj: VÚA-VHA Praha, fond Rakouské předpisy. C-7. Anhang zur Instruktion für die Ausrüstung von Pferden und Tragtieren mit der Improvisations-Tragtierausrüstung M. 08 und deren Verbesserung, Videň 1915.

Obr. 34: Dvouspřeží táhnoucí vozatajský vůz, z předpisů rakousko-uherské armády.
Zdroj: VÚA-VHA Praha, fond Rakouské předpisy. C-1, b. Normen für die Trainausrüstung des k. u k. Heeres. II. Teil. Armee-Train. 1. Heft, Vídeň 1897.

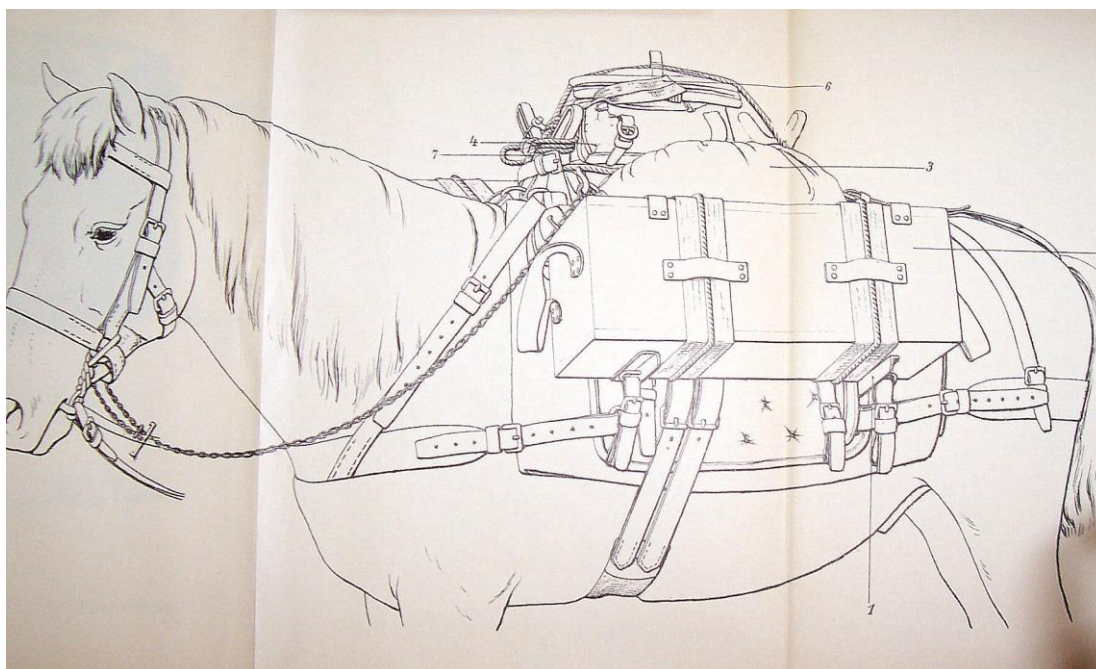

Obr. 35: Vozatajské šestispřeží, z předpisů rakousko-uherské armády.
Zdroj: VÚA-VHA Praha, fond Rakouské předpisy. C-1, b. Normen für die Trainausrüstung des k. u k. Heeres. II. Teil. Armee-Train. 1. Heft, Vídeň 1897.

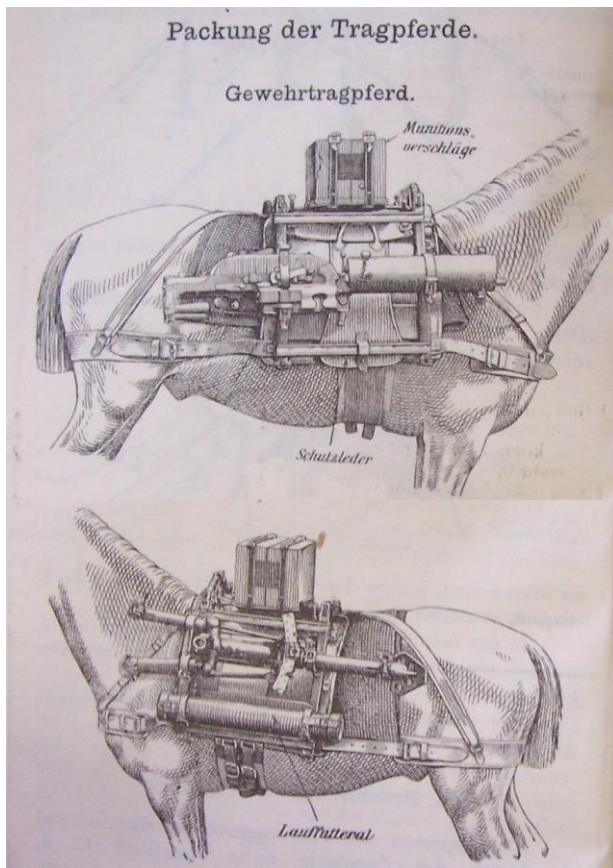
Obr. 36: Nákladní sedlo koní horských zásobovacích oddílů s připnutou lopatou, rakousko-uherská armáda.

Zdroj: VÚA-VHA Praha, fond Rakouské předpisy. C-1, c. Normen für die Train-Ausrüstung des k. u. k. Heeres. III. Teil. Gebirgs-Train, Vídeň 1901.

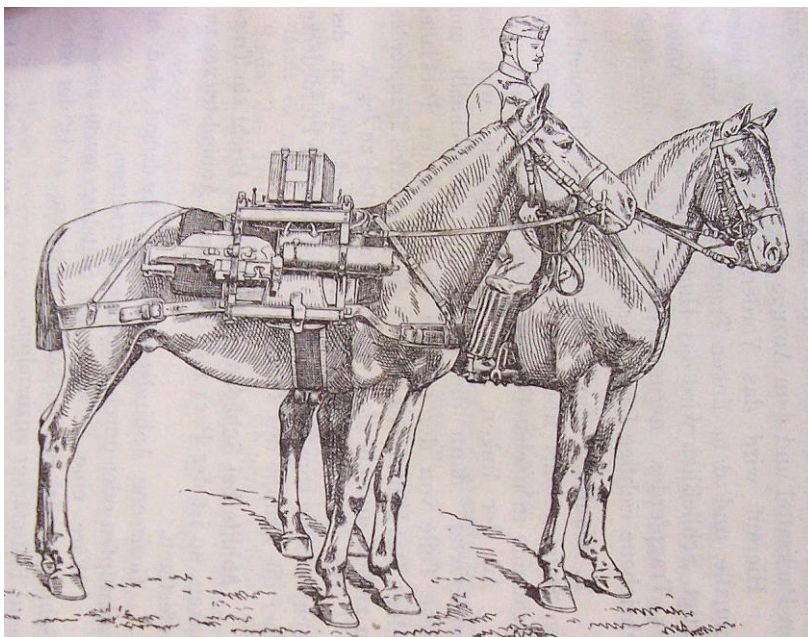

Obr. 37: Náklad koní horských zásobovacích oddílů – dvě schránky na munici, pytel ovsu, příslušenství k péči o koně a napájecí vědro, vše připevněné na nákladním sedle, rakousko-uherská armáda.

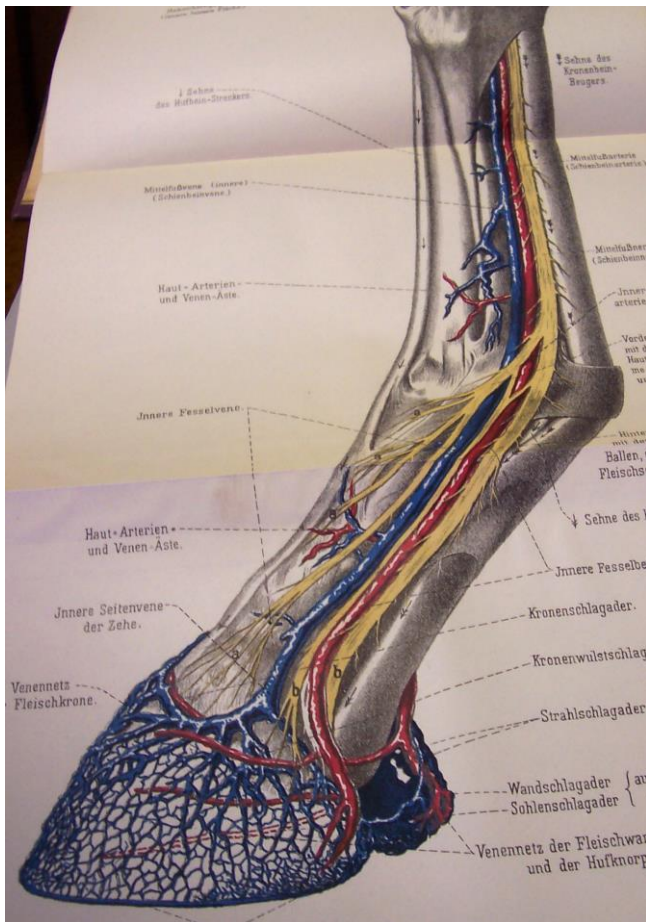
Zdroj: VÚA-VHA Praha, fond Rakouské předpisy. C-1, c. Normen für die Train-Ausrüstung des k. u. k. Heeres. III. Teil. Gebirgs-Train, Vídeň 1901.

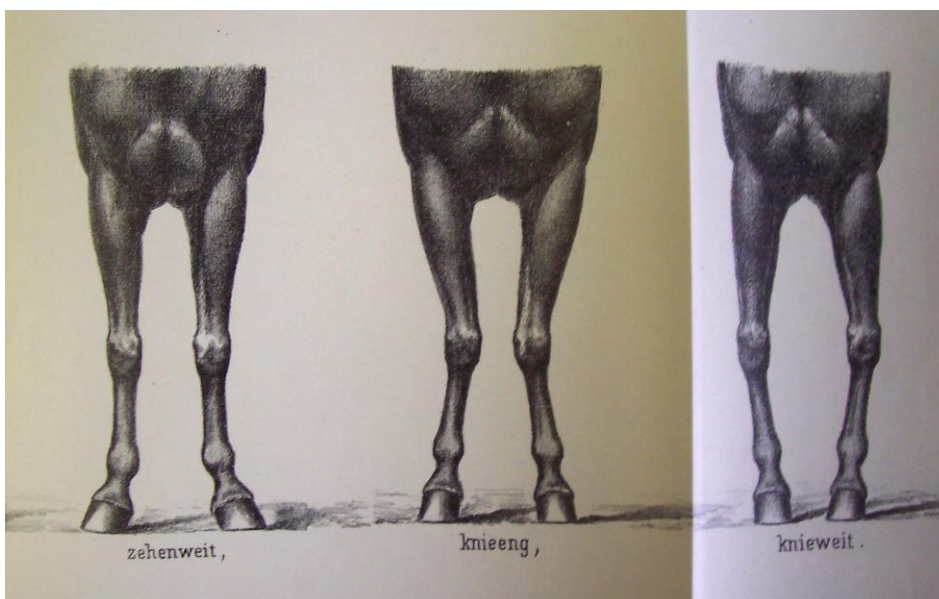
Obr. 38: Kůň nesoucí rozložený kulomet, z rakousko-uherských předpisů. Celková váha nákladu činila 100 kg. Zdroj: VÚA-VHA Praha, fond Rakouské předpisy. C-10, b. Vorschrift über Packung und Beschirung für die Kavallerie-Maschinengewehrabteilungen, Vídeň 1909.

Obr. 39: Voják jízdního kulometného oddílu při oddílech kavalerie, rakousko-uherská armáda. Kulometné oddíly se přemísťují v sedle a vedle sebe vedou koně naložené kulometem. Zdroj: VÚA-VHA Praha, fond Rakouské předpisy. C-10, b. Vorschrift über Packung und Beschirung für die Kavallerie-Maschinengewehrabteilungen, Vídeň 1909.

Obr. 40: Vojenští kováři museli znát i podrobnou anatomii končetin koní. Z příručky pro vojenské kováře rakousko-uherské armády. Zdroj: VÚA-VHA Praha, fond Rakouské předpisy. Zu C-7, a. Figurenheft zur Anleitung zum Hufbeschlage bei den Pferden (Tragtieren) des k. u. k. Heeres, Vídeň 1907.

Obr. 41: Příklady deformací končetin koní způsobených přílišným zatížením, z příručky pro vojenské kováře rakousko-uherské armády. Zdroj: VÚA-VHA Praha, fond Rakouské předpisy. Zu C-7, a. Figurenheft zur Anleitung zum Hufbeschlage bei den Pferden (Tragtieren) des k. u. k. Heeres, Vídeň 1907.

Obr. 42: Silně podvyživený kůň. Rakousko-uherské vozatajstvo na italské frontě mezi lety 1917–1918. Zdroj: VÚA-VHA Praha, fotoarchiv.

Obr. 43: Dobře živený důstojnický kůň před začátkem války, zeměbranceké velitelství v Litoměřicích. Jak je vidět na následující straně, v průběhu války se již podvýživa nevyhnula ani koním určeným k přepravě důstojnictva. Zdroj: VÚA-VHA Praha, fotoarchiv.

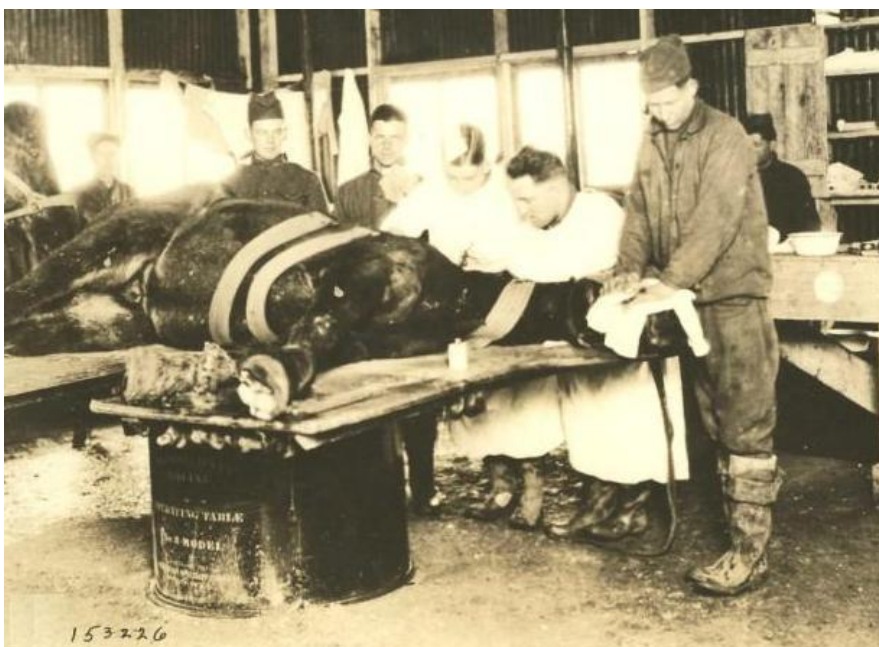
Obr. 44: Podvyživený kůň zapřažený do důstojnického vozu.
Rakousko-uherská armáda. Zdroj: VÚA-VHA Praha, fotoarchiv.

Obr. 45: Voják armády Spojených států amerických předvádí prototyp
plynové masky pro koně. Zdroj: National Museum of Health and Medicine, CC BY 2.0.

Obr. 46: Mobilní veterinární operační stůl „The Simplicity Equine“. Armáda Spojených států amerických ve Francii. Fotografie je pořízena dva měsíce po skončení války, střelné zranění zvířete ale pochází z války. Zdroj: National Museum of Health and Medicine, CC BY 2.0.

Obr. 47: Zraněný kůň operovaný na mobilním veterinárním operačním stole. Armáda Spojených států amerických ve Francii. Zdroj: Wikimedia Commons, public domain.

Obr. 48: Střelbou zlikvidovaná kolona. Zdroj: antiquariat-biebertal.de.

Obr. 49: Britští vojáci s nákladními mulami procházejí kolem postříleného dělostřeleckého spřežení. Bitva o Pilckem Ridge u Ypres na západní frontě, červenec 1917. Zdroj: Imperial War Museums, public domain.

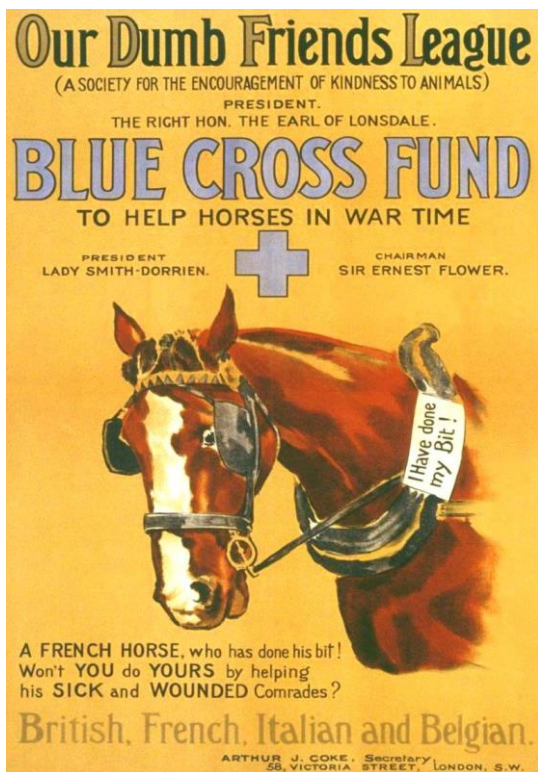

Obr. 50: Koně postřílení italskou armádou při spěšném ústupu před rakouským vojskem. Jednalo se pravděpodobně o nemocné a chromé koně, kteří nestačili tempu ustupujících vojsk. Italská fronta, rok 1918. Zdroj: VÚA-VHA Praha, fotoarchiv.

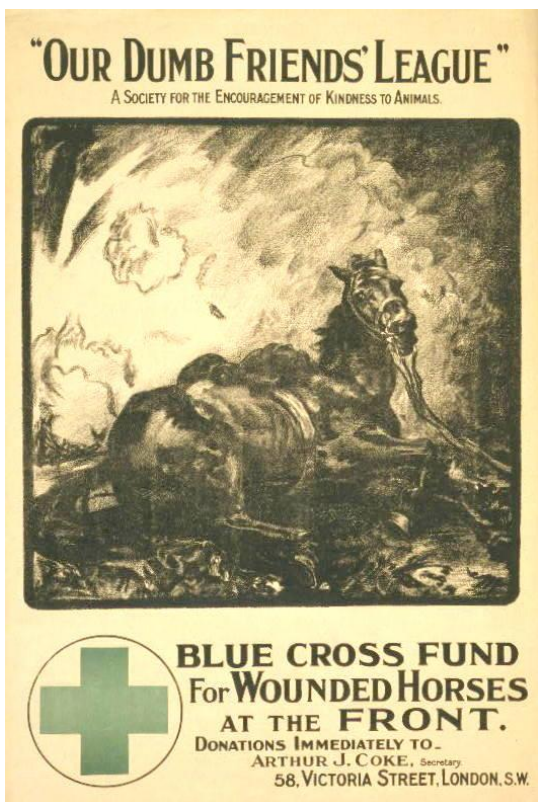

Obr. 51: Pohřbívání mrtvých koní po bitvě u Haelenu mezi belgickou a německou armádou v prvních dnech války.

Zdroj: United States Library of Congress, public domain.

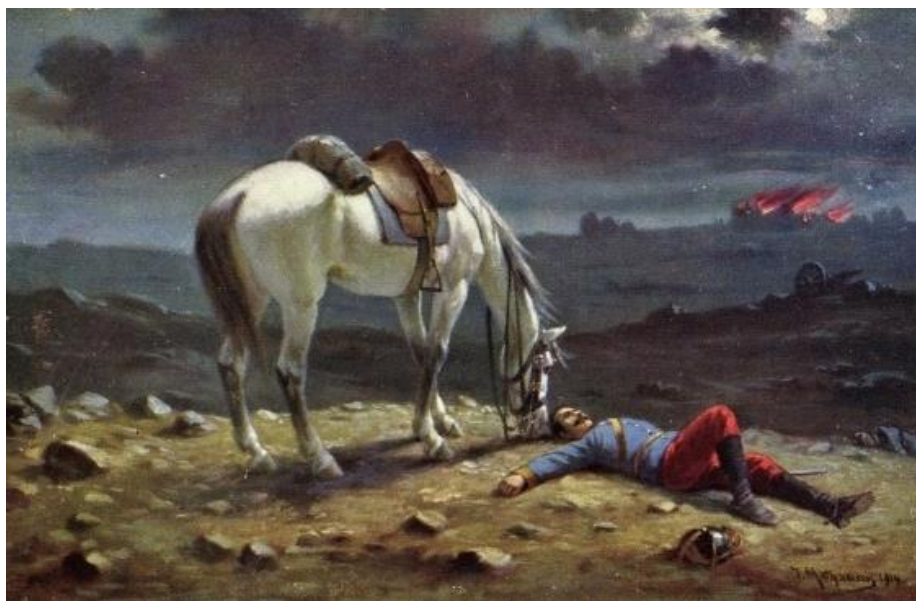
Obr. 52: Plakát z roku 1916 vybízející k pomoci koním sloužícím na frontě. Sběrka Blue Cross Fund britské charitativní organizace Our Dumb Friends League. Modrým křížem byly označeny polní veterinární ambulance. Zdroj: Blue Cross, public domain.

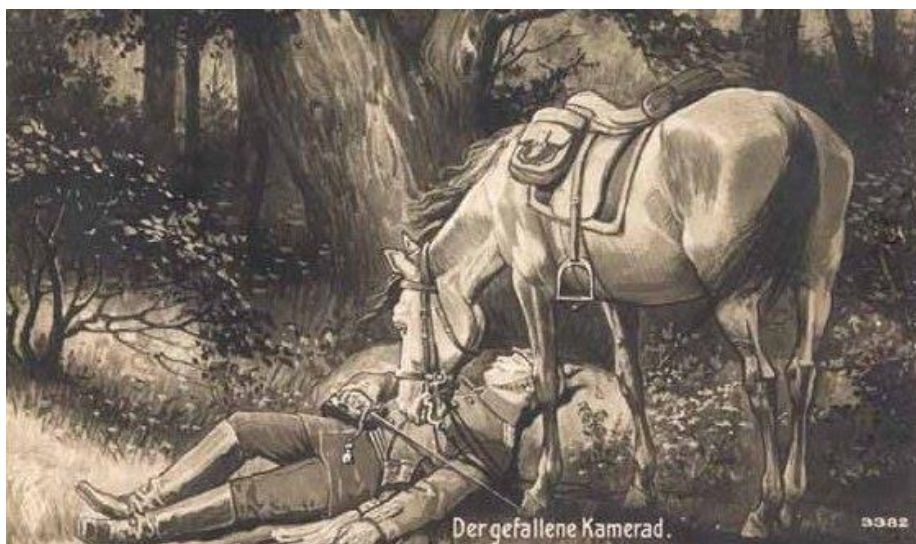
Obr. 53: Plakát z roku 1915 vybízející k pomoci koním sloužícím na frontě. Sběrka Blue Cross Fund britské charitativní organizace Our Dumb Friends League. Zdroj: United States Library of Congress, public domain.

Obr. 54: Plakát americké charitativní organizace The American Red Star Animal Relief z roku 1917 či 1918 vybízející k pomoci koním sloužícím na frontě. Na plakátu je použita malba Fortunina Matanii *Good-bye, Old Man*. Zdroj: Temple University Libraries.

Obr. 55: Pohlednice z roku 1914 s malbou českého malíře Josefa Mathausera *Věrný druh* vydaná v Rakousko-Uhersku zobrazuje koně sklánějícího se nad mrtvým tělem svého jezdce. Zdroj: akpool.de, public domain.

Obr. 56: Nedatovaná německá pohlednice s názvem *Padlý kamarád.*
Zdroj: akpool.co.uk.

Obr. 57: Stylizovaná německá pohlednice ze série *Treu bis in den Tod* (Věrný až do smrti) vydaná již před válkou, avšak používaná i v letech první světové války. Zdroj: akpool.de.

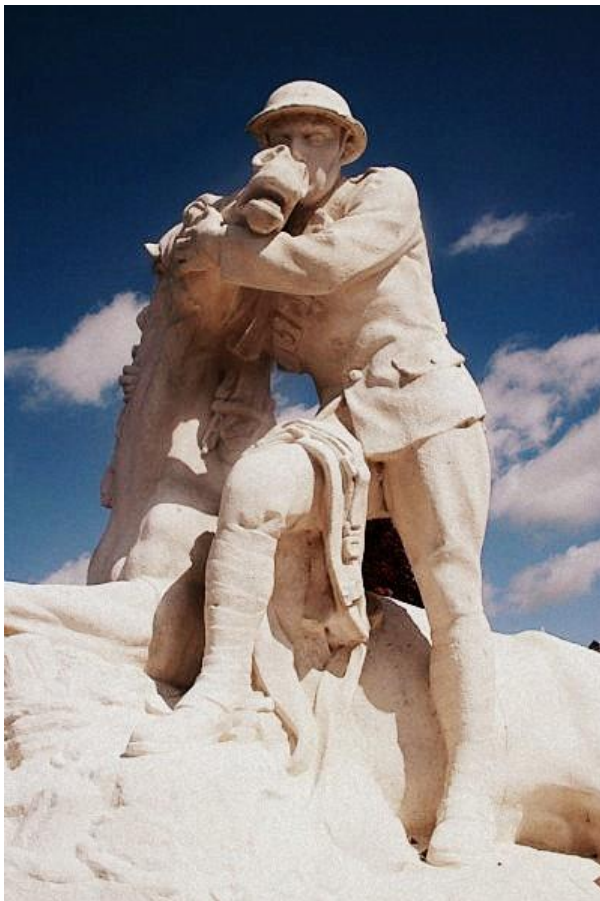
Obr. 58: Stylizovaná pohlednice pravděpodobně německé proveniencí zobrazující raněného vojáka, nad nímž se sklání kůň, vojákův *Věrný přítel*. Zdroj: archiv autorky.

Obr. 59: Ruská pohlednice z roku 1915 zobrazuje vojáka a koně v jiném světle. Zdroj: Wikimedia Commons, public domain.

Obr. 60: Památník Animals in War Memorial v londýnském Hyde Parku. Plastiky znázorňují muly naložené schránkami s municí a částí rozloženého děla – typický výjev z první světové války. Zdroj: Wikimedia Commons, CC BY-SA 3.0.

Obr. 61: Památník britské 58th (London) Division sloužící v první světové válce na západní frontě. Voják drží v náručí hlavu umírajícího koně. Chipilly, Francie. Zdroj: Flickr.com, CC BY 2.0.

Obr. 62: Pomník kavaleristům francouzské armády padlým v první světové válce. Nachází se před vojenskou jezdeckou školou ve francouzském městě Saumur. Zdroj: Wikimedia Commons, public domain.

Obr. 63: Pamětní deska na počest koní a mul sloužících v první světové válce v expedičních silách armády Spojených států amerických. Zdroj: usmilitariaforum.com.